

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDALON, KÉPEKKEL.

Előfizetési ára a magyar birodalom-
ban és Ausztriában

Egy évre 4 kor. félévre 2 kor. negyedévre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fill, vidéken 10 fillér.

Szerkeszti **BUDAY ALADÁR.**

A PÁZMÁNEUM irodalmi vállalat
— kiadása —
BUDAPESTEN, VIII., Főherceg Sándor-u. 36.

A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.
Európa egyéb államaiba és Amerikába

egész évre 7 kor.
Hirdetések: 1 nonpareille sor 12 fillér.

Május 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- 18. Hold- 10 ó. 36 p. u. vált.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
14 Vasárnap	Szt. József elt.	János	Május 1. Jerem.	Márk	4 26	7 27	15 1	☾	1 52	2 10	Holdtölte 18. Hold- 10 ó. 36 p. u. vált.
15 Hétfő	Izidor vt.	(XVI. 16—22.)	2 Atanáz hal.	(15. r. 69. sz.)	25	28	3	☾	3 8	2 42	
16 Kedd	Nep. János vt.		3 Timót és M.	A kenet-	24	29	5	☾	4 25	3 73	
17 Szerda	Paskál hv.	Egy kevésbé	4 Pelágia sz.	hozó	22	30	8	☾	5 43	3 47	
18 Csütörtök	Erik vt.	és nem láttok	5 Irén vt.	asszonyok-	21	32	11	☾	7 0	4 23	
19 Péntek	Ivó hv.		6 Jób	ról.	20	33	13	☾	8 12	5 3	
20 Szombat	Sien. Bernárd	engem.	7 Kereszt megj.		19	35	16	☾	9 19	5 49	

Szemben és hátmögött.

A legsivárabb lélekre vall az, ha valaki férfiember szemben és hátmögött nem egyformán viselkedik. Ezt kell most tapasztalunk azon embernél, ki sok időn át mint az ország jobb minőségű államférfia szerepelt és az utóbbi évben mint az ország kormányelnöke tette boldogtalanná a szülőhazáját.

Szemben a nemzettel, (vagyis az országgyűlésen és az ujságokban) folyton-folyvást hangoztatja, hogy igen óhajtja már elhagyni a helyét. Valóban azonban — hátnak mögött — mindent elkövet, hogy ugynevezett „ideiglenes uralma” minél tovább tartson. Hagyján, hogy a nemzeti követeléseket ellenzi és ilyen irányban a felséges királyt is befolyásolja; hagyján, hogy a gazdasági különállást ellenzi és ilyen irányban a nemzetiségi tulzókat kioktatja, adatokkal támogatja; hagyján, hogy a népoktatási törvényben kilátásba helyezett magyarosítást megakasztotta azzal, mikor az üdvös — bár nem mindent megadó — törvényjavaslatot is visszavonta; sokkal botrányosabb üzemek jutottak e héten tudomásunkra!

Olvasóink már hirt vettek arról, hogy Tisza minden áron Burián bárót, a közös pénzügyminisztert akarja rávenni: alakítson ő kormányt, akár ideigleneset, akár hivatalnok-kabinetet.

Nos, most kitudódott, hogy ez a hiresztelés csak porhintés a magyar nemzet szemébe. Azért volt erre szükség, hogy Tisza István és Burián báró sűrű találkozásainak okfejtő czime, takarója legyen. Azonban a tör-

tendő tárgyalásokon sohasem volt szó erről, hanem sokkal egyébről.

Tisza Istvánt a bécsi körök tartják felszinen. Miért? azt nagyon jól tudjuk. A bécsi köröknek áll az is érdekében, hogy a válság semmi szín alatt se érjen hamarosan véget. Miért? azt is nagyon jól tudjuk. Tehát a bécsiek műve az is, hogy a lemondott és törvénytelen, mert alkotmányellenes kormány minél tovább maradjon meg hivatalában.

Am ez nem megy simán. Tudvalevőleg ex-lex van és az adók nem folynak be olyan bőségben, hogy az ország szekere zavartalanul gördülhetne tova az élet útján. Az ország fenntartásához szükséges pénzt ki kell tehát teremteni. Kiteremteni itt annyit tesz, hogy kölcsön kell kérni!

De kitől? Mai viszonyaink közt külföldön vagy itthon nem terem pénzkölcsön a kormány számára. Még a sokszor elpáholt Oroszbirodalom is hamarébb kapna ma ezer milliót kölcsön, mint mi tizet! Mert az a vereség, mit a muszkák szenvednek Japántól, nem oly szégyenletes, mint az, mit az ezeréves dicső Magyarország szenved három hónap óta napnap után a maga felkent és koronás urától. A muszkák csak emberben és területben lesznek szegényebbek a japánok diadalai miatt, de mi azon elhanyagolás miatt, melyet I. Ferencz József tanusit irántunk, becsületünkben és tekintélyünkben csorbultunk.

Kölcsön nekünk csak egy ember adhat: a magyar-osztrák monarchia közös pénzügy-

minisztere! Értsük meg jól! Nem az osztrák nép, vagy birodalom. Bizony azok sem bolondok, hogy akkor adjanak nekünk segítséget, mikor legközelebb állunk az elszakadáshoz.

Hanem csakis az osztrák-magyar közös pénzügyminiszter!

Még pedig oly titokban, hogy arról sem itthon, sem a Lajtán-tulon senki se álmodjék!

De mi tiltakozunk ezen törvénytelen és alkotmányellenes, és különben is vétkes kölcsön-ügylet ellen.

Hazánk nevében kölcsön-pénzt felvenni senkinek sincs jogában, mint csupán a nemzetgyűlésnek. Az ilyen ügyletkötést törvényben kell előbb kimondatni és azután a felelős miniszter bonyolíthatja le.

Továbbá, nem mindegy az nekünk, hogy kitől veszünk pénzt kölcsön? Mert vegyünk bár a legnagyobb uzsora-kamatok mellett a pénzvilág fejedelmeitől, de azoknak aztán egyébbel nem tartozunk, mint a kamatokkal. Ellenben, ha Burián báró nekünk akár az osztrák állampénztárból, akár a császári ház magánvagyonából kölcsönt fog adni, annak fejében éppen nem kamatokkal, hanem szolgai tartozmányokkal leszünk adósak.

Ebből nem kérünk!

Törvényteleniséget követ el Tisza István, mikor azt a pénzt országunkba átcsempészi és törvényteleniséget Burián báró, mikor adja; ha mindjárt annak tudtával adja is, a kié az a pénz!

Nézzünk messzibb! Mire kell az ideiglenes kormánynak több pénz, mint a mennyit a nemzet áldozatkészsége és az ország pénzforrásai biztosítanak? Rendes kiadásokra nem, mert ahhoz a rendelkezésre álló összeg elég.

Hanem igenis kell törvénytelen dolgokra! Régi bűnök jutalmazására és újabb sütetű vesztegetésekre, meg foglalókra. Ez a pénz arra kell, hogy vele a megbukott szabadelvűpártot újra szervezzék és a nemzeti követelésekért élő-haló ellenzéket letörjék. Ez a pénz arra kell, hogy a nemzetiségeket ellenünk daczra izgassák. Ez a pénz arra kell, hogy a korrupció ezer nemét abból táplálhassák.

Nagyon jól tudjuk, hogy lehető hamarosan czáfolni fogják e hírünket. Sietnek majd hazug híresztelésnek mondani azt. De azért igaz marad, a mi igaz, ha még úgy tagadják is!

És mi hangos szóval tiltakozunk az ellen, hogy Ausztriából akárkinek a pénze is ide át szivárogon vagy csorogjon. Elég súlyos teher rajtunk még most is az a néhány száz millió forint, mit az ugynevezett abszolút-rendszer idejében, állítólag — de nagyon is csak állító-

lag — Magyarországra költöttek az osztrák helytartóságok és állam-miniszterek!

Nem pénz kell nekünk Ausztriából — hanem igazság a magunk jogából!

Ő felsége hívta fel a magyar népet, hogy mondjon ítéletet január 26-ikán. A nemzet ítélte is és most koronás urára, a legalkotmányosabb uralkodóra, a szeplőtelen becsületű királyra tekint kérdő arcczal: „Miért nem hajtod végre az ítéletet? Miért nem adod nekünk kormányul azokat, kiket bizalommal előtted kijelöltünk? Miért akasztod meg nemzeti fejlődésünket? Miért kötöd nyakunkra azon emberek csoportját, kiket mi magunktól törvényadta jogunknál fogva és a te parancsod alapján eltaszítottunk?”

Jogos kérdéseinkre immár negyedfél hónapja nem kapunk feleletet. A király már hetek óta nem is fárad abban, hogy a válságot elintézzé. Még a lemondott, de helybenmaradt minisztereket sem fogadja. Hogy ilyen eljárás mellett a nép lassan-lassan, de annál mélyebb szivvel felháborodik, azzal sem törődik látszólag senki.

Hát hogy a magyar nép türelme inkább közmondásba való, mint a számaré, az már igaz! De hogy vége egyáltalán ne volna, az már nem igaz!

Sokkal hamarébb fog elkövetkezni ez a vége, ha még ilyen botrányos pénzkölcsönökkel is arczunkba csapnak, mint a Tisza-Burián-féle mesterkedés. Végtére is ne tekintsenek minket ezek az urak olyan gazdátlan hülyéknek, kiknek mindegy, hogy mi sorsra szánják országuk és nemzetük jövőjét!

Jó lenne már a legközelebbi napokban megválasztani és teljes joggal felruházni azt az ellenőrző-bizottságot a parlamentben, melynek feladata volna az alkotmányellenesen még mindig hivatalában levő és ott urhatnámkodó meg basáskodó álkormányt minden tettében szemmel tartani és számon venni.

Ha az országgyűlés az ilyen ellenőrzést nem fogja komolyan teljesíteni, még sok szomorú meglepetés fogja érni a népet azon ildomtalan tolakodók részéről, kik nem restelnek az ablakon át a hatalomba mászni, mikor a nemzet az ajtón kidobta őket! B. A.

Szociális feladatok.

A magyar államnak éreztetnie kell a nép minden rétegével jótékonyágát, nemcsak emberbaráti, hanem nemzetiségi szempontból is. Szükséges, hogy az alsó néposztálynak nemzetiségi része elszakíttassék az izgatóktól s azoknak hazugságaival szemben a magyar állam támogatását érezze. Ez elemeknek idegenkedése amugy is inkább osztálygyűlölet s eltompul ez az

idegen
vétetil
azt a
képen
réven
messz
népos
sen tö
ségi
nyilvá

kürül
munk
kérdé
helyz

szocz
mely
Külö
a kö
csak
font
lező
mely
kell

suly
létm
hajt
szer
a ki

suly
ing
mia

A
elán
áll
bér
tart
len
telj
vol
kel
ily
val
sité
a
ki
vis
éaz

mé
od
ab

tis
ad

fo
ka
ta
so
do
a

he
le

idegenkedés is, mihelyt az osztálygyűlésnek éle vétetik. A kilátásban levő adóreform is már enyhítené azt a nyomást, melyet az állam rájuk is szükségképpen gyakorol. A munkásoknak a segítőpénztár révén való szervezkedése pedig alkalmas arra, hogy messzemenő szociál reformok kivívására az alsóbb néposztály nemzetiségi különbség nélkül egységesen tömöríthessék. Az oláh szociálistáknak a nemzetiségi izgatók ellen való kifakadásaiban oly tünet nyilvánul, mely messzemenő következtetésekre jogosít.

Különös figyelmet érdemel e tekintetben az a körülmény, hogy Magyarországon a városi gyári-munkások száma elenyésző csekély s így a szociális kérdés tulajdonképpen a mezőgazdasági munkások helyzetének kérdése.

A külföld és különösen Németország hatalmas szociálpolitikai alkotásai olyan példát mutatnak, melynek megvalósítása magában is óriási feladat. Különösen fontos itt a munkáspénztárak kérdésében a kötelező elv keresztülvitele, mely nélkül az egész csak kísérletezés. Kisbirtokosainkra nézve nagyfontosságú lenne az elemi csapások ellen való kötelező állami biztosításnak sokat hangoztatott eszméje, melyet bár sok érdekebe ütközik, valóban helyesnek kell mondanunk.

A szegénysorsu nép helyzetére azonban leg-súlyosabban a végrehajtási eljárás nehezedik. Még a létminimum behozása után is a hitelezőtől a végrehajtás követelése meg nem tagadható, nemcsak mert szerzett jogot sért, de mert épp azok hitelét rontaná, a kiknek érdekeit védeni akarjuk.

A végrehajtás gyakorlatilag azért aránytalanul súlyos, mert néha aránylag kis tartozásokért az egész ingatlan eladás alá kerül. A konkurencia teljes hiánya miatt ilyenkor hihetetlenül kicsiny árakat kínálnak. A szegény néposztály érdeke az lenne, hogy az elárverezett ingatlant a község közvetítésével az állam vegye meg, a régi tulajdonos annak hasznóbérlője maradván. Abban az esetben, ha az ár a tartozásokat fölülmulná, a többlet törlesztésre is lenne fordítandó s néha (midőn az illető nem marad teljesen vagyontalan) idők folytán teljes törlesztés is volna lehető. Nemzetiségi vidéken azt is tekintetbe kell venni, hogy a község közvetítésével az állam az ily módon megvásárolt birtokoknak magyar kézbe való eladásával milyen fontos nemzeti hivatást teljesítene. Telepítés ez is, azzal a különbséggel, hogy a magyar parasztot (az első esetben) nem ragadjuk ki rendes környezetéből, hanem mintegy odatelepítjük vissza, a hova a megszokás gyakorlati haszna és érzelmi momentuma egyaránt köti.

Talán csak egy rossz esztendő sanyaru eredménye folytán lett volna kénytelen apja örökét odahagyni s méltányos, ha az állam a helyett, hogy abból kilökjé, benne hagyja s csupán bérlőjévé teszi.

Abban a második esetben pedig, midőn a nemzetiségi tulajdonostól megvett ingatlant magyar kézbe adja el, a fajpolitika haszna szembeeszkő.

Haszna van azonban annak is, ki e végrehajtás folytán ingatlanát elveszítette, mert annak teljes árát kapja meg. Az ugyanis igazságtalanság a végrehajtásnál, hogy a ki szenved a valóságban, tartozásainál sokkal nagyobb veszteséget szenved s e csapás a dolog természeténél fogva mindig épp azt éri, a ki a legszegényebb.

Ezen van hivatva segíteni minden adóreform, hogy az állam által gyakorolt nyomás minél enyhébb legyen. A szociálpolitika további feladata pedig az,

hogy azok az osztályok minél nagyobb mértékben érezzék az államnak segítőkezét. Mélyen a napi politikai kicsinyes harcrai alatt van a szegény néposztály néma szenvedése. Talán nem fognának gyűléssel viseltetni az állam iránt, melynek érezni fogják segítő kezét. Az agitáció is el fog fordulni a nemzetiségi térről s az alsóbb osztályok helyzetének javítása lesz az az eszme, melyben nemzetiségi különbség nélkül, egyesül a nép minden rétege.

Történelmünk legfényesebb korszakának irányelve: a szegény nép sorsának javításán alapuló nemzeti politika.

Anyagi erejét és erkölcsi alapját, csak ez adhatja meg.

POLITIKAI VILÁG.

Tisza megint Bécsben járt.

Tisza István múlt vasárnap megint Bécsben járt a királynál. Nem tudni, kérte-e a kormány fölmentését s megtörténik-e rövidesen az új kormány kinevezése? Ezekre a kérdésekre nincs válasz. Ellenben úgy tetszik, marad minden a régiben. Lógunk tovább ég és föld között, mint Mahomed koporsója.

A királyi kihallgatás után miniszterelnökünk sokáig tanácskozott Burián István báróval, a közös pénzügyminiszterrel. Azt beszélük, hogy Tisza arra akarta rábírtani Buriánt, vállalná el a magyar kormányt, de Burián erre semmiképp se volt kapható. Ez azonban csak félrevezetésre alkalmas mende-monda. Hogy igazában mi dolga van Tiszának a közös pénzügyminiszterrel, azt mai vezércikkünk tárja föl az olvasónak.

A király nem jön Budapestre.

Két hét előtt hivatalos hirt kaptunk arról, hogy a szász király bécsi látogatása után királyunk a magyar fővárosba jön, hogy a válságot könnyebben elintézhesse. Mi örültünk ennek a hírnek, mert az a hitünk, hogy a magyar királynak itt a helye magyar földön, ha a mi ügyünket intézi.

Ámde mostanában megint az hallatszik, hogy Ferencz József egyhamar egyáltalán nem akar hozzánk ellátogatni. Nyilván haragszik, hogy nem engedünk a nyegyvennyolcból. Bár inkább lelketlen tanácsadóira haragudna.

Minden czáfolat daczára mégis reméljük, hogy ő felségét mielőbb viszontláthatjuk.

Várjuk a döntést!

A szabadelvűpárt kedden este váratlanul értekezletre gyűlt össze. Reggel még eszük ágában sem volt a tanácskozás, mert hisz Tisza azzal jött haza Bécsből, hogy egyelőre vigan tovább kormányozhat. Csakhogy ám közbejött Apponyi képviselőházi föl-szólalása, melynek a bomladozó pártra óriási leverő hatása volt. Erre Tiszáék nem számítottak.

Apponyi beszéde után a szabadelvűpárt jobb érzésű tagjai magukba szálltak és belátták, hogy a Tisza-kormány maradása alkotmányellenes s hogy sürgősen át kell engednie helyét az új kormánynak. E végből hivatták össze estére a pártértekezletet.

Az értekezleten Hodossy Imre indítványt terjesztett elő, hogy a párt kérje meg a kormányt, hogy sürgesse meg ő felségénél a végleges fölmentést. Az indítványt azzal okolta meg, hogy a kor-

mány távozása után a párt szabadabban működhet közre az ország javára.

Tisza István a felhívásra azonnal válaszolt. Kijelentette, hogy ő maga is minél előbb távozni akar a miniszteri székből s e kérelmét ujabban megint előterjesztette ő felségének. A király terveiről nem nyilatkozhatik, de annyit mondhat a párt megnyugtatóására, hogy biztos reménye szerint már a legközelebbi napokban döntő fordulat várható ebben az irányban.

Ha tehát igaz, a mit Tisza velünk sejtet, akkor a jövő héten már új kormányunk lesz.

Várjuk a döntést!

Nyiri mandátuma.

Budapest II. kerületében Nyiri Sándor honvédmíniszter győzött Darányi Ignác ellen. De hogyan győzött! Nem valami tiszta fegyverekkel, azt mindenki tudja. Etetés-ítatás, vesztegetés folyt éjjelnappal, miért is az ellenpárt kérvénnyel támatta meg a mandátumot. A Kuria a múlt héten foglalkozott a kérvénnyel s mivel úgy látta, hogy a fölhozott vádak nem alaptalanok, megindította a vizsgálót a vesztegetések és egyéb visszaélések kiderítése tárgyában. Megeshetik, hogy egy miniszter mandátumát megsemmisítik. Ez pedig óriási, de megérdemelt szégyen lesz a szabadelvűpártra.

Választás Alsóárpáson.

Az alsóárpási kerület hirhedt képviselőjének, Serbán Miklósnak a mandátumát megsemmisítették. Hétfőn volt az új választás. Serbán Miklós újra föllépett s ellenében Vasu Oktáv nemzetiségi próbált szerencsét. Serbán 63 szótöbbséggel győzött. Jellemző, hogy Serbán ezuttal sutba hagyta a „szabadelvűpárti” czéget s mint *pártonkivüli* kérte a választók bizalmát. Tisza programjával megbukott volna. Ez is egy módja a nép félrevezetésének.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Teljes erővel megindult a fölirati javaslat tárgyalása. A nemzet meg van győződve a fölirat szükségéről. Csak a szabadelvű párt oly vakmerő, hogy szembe helyezkedik a nemzettel s hirdeti, hogy a királyt nem szükséges külön felvilágosítani az országgyűlés útján. Tiszáéknak a felirati vita részvételében még az a czéljuk, hogy összeveszítsék az ellenzéki szövetségbe tartozó pártokat egymással. Ez a csunya törekvés persze napról-napra nagyobb kudarcot vall.

A vita első hetében valamennyi párt megszólalt. A sort megkezdte Batthyány Tivadar gróf függetlenségi, a javaslat előadója. Beszéde után Nagy Ferencz állt ki a küzdőterre s mint a szabadelvűpárt szónoka, elmondott sok-sok badarságot, még több ferditést és valótlanságot a szövetség ellenzék programjáról. Nem röstelte kiejteni a száján, hogy a szabadelvű párt a fölirat minden pontját magáévá teszi, de azért — mégsem fogadja el. Miért nem? Hát csak azért, hogy a helyzet ne tisztulhasson, hogy nekik tovább is legyen reményük a zavarosban való halászásra.

Nagy Ferencznek Kossuth adta meg a talpraesett választ. Megmagyarázta, hogy a függetlenségi párt többet akar, mint a mennyi a föliratban foglalatik, de most egyelőre a kevéssel is beéri, csak hogy az eddigi kormányrendszert eltávolíthassa.

A csütörtöki ülés végén Tomasics horvát kép-

viselő is beszélt, még pedig a magyar vezényszó és a magyar vámterület ellen. A horvát képviselőket Tisza úgy látszik megdolgozta (mert előbb azok szelidebb hurokat pengettek) s most csatasorba állítja ellenünk. Mit érdemel ezért a magyar királyi miniszterelnök?

A rossz cseléd, ki nem akar távozni.

A néppárt elnökét, Zichy Aladár grófot, örömmel hallgattuk pénteken. Hazafias beszédben ajánlotta a fölirati javaslatot elfogadásra.

E nap különben Tiszáé volt, a ki sok szóval, de semmi igazsággal támatta az egyesült pártokat. Csak úgy zugott feléje a sok ellenmondás a baloldaltól. De Tisza azért nyugodtan, a kigyó hidegségével folytatta labancz fejtegetéseit. Egészen kihozta sodrúkból az embereket s mikor a fölháborodás a legmagasabb fokra hágott, Pozsgay Miklós képviselő így kiáltott fel:

— Ehhez mégis csak magyar türelem kell, elhallgatni, *hogy egy bukott miniszterelnök ilyen szemtelenül viselkedjék!*

Erre olyan láрма keletkezett, hogy az elnök kénytelen volt szünetet adni. A szabadelvű párt az igazmondó Pozsgayt szidta, az ellenzék pedig védelmezte:

— Igaza van! Szégyen, hogy innen az osztrákokat uszítja ránk!

Mikor aztán lecsillapodtak a szenvedélyek, a miniszterelnök — vagy a mint Olay Lajos mondta, a „császári biztos” — folytatta beszédét.

— Nekem kellemetlen, mondta, hogy nem távozhatom helyemről, a míg föl nem mentenek; de innen nem lehet az embernek, *mint valami rossz cselédnek, megszökni.*

— A nemzet fölmondott, most már elmehet békével, jegyezte meg találóan Rákosi Viktor.

Az ülés végén megint egy nemzetiségi képviselő, névszerint Mihályi Tivadar rukkolt ki ellenünk s külön fölirati javaslatot adott be szász és román társai nevében. Persze olyat, a mit magyar ember el nem fogadhat.

Tisza István tehát a haza ellenségei közül találja meg a fegyvertársait. Ezekkel akár ő is szövetséget alkothatna — a magyar pártok szövetsége ellenében. Ennyire jutottunk!

Kire hallgassanak a gazdák?

Szombaton Bánffy tette le a garast elsőnek. Bánffy a magyar vezényszót követeli, de még ennél is fontosabb szerinte az, hogy a közös hadsereg minden magyarországi ezredében magyar legyen az ezrednyelv. Bánffy a nemzetiségekről is elmondta véleményét, mely abban áll, hogy a nemzetiségeknek semmi külön jogot nem ad. Egy nyelvű nemzetnek van csupán jövője.

A szabadelvű párt részéről a legüresebb fejű mameluk: Dániel Ernő báró beszélt. Persze senki se vette komolyan a zagyva beszédjét. Többek közt ezt is mondta: „A fölirati javaslatot nem fogadom el, mert az olyan, hogy azt bárki elfogadhatja.” Hová való az ilyen politikus, ha nem a Lipótmezőre.

Igen nagy érdeklődést keltett Károlyi Sándor grófnak, a magyar gazdák ősz vezérének felszólalása, ki már évek óta nem volt a képviselőházban. Mai napiglan is beteg az öreg ur, de azért eljött, hogy szembeszálljon Tiszával s hogy fölvilágosítsa az ország gazdanépét. Ő rá hallgassatok, gazdák!

Károlyi Sándor szózatára szükség volt. No, mert Tisza azt állította, hogy az ellenzék a gazdasági közönséget föl akarja áldozni a maga céljainak s hogy az önálló vámterület szörnyű csapás volna a magyar földművelő népre. Pedig ez mind nem igaz, mondta Károlyi gróf. Az a főcélunk, hogy az ország függetlenségét minél jobban előmozdítsuk. Már pedig a nemzeti önállóság egyik biztosítéka a külön vámterület.

A szombati ülés egyébként csattanósan végződött. Molecz Dániel, az egyik pozsonyi képviselő, ki eddig szabadelvű párti volt, a *főiratot elfogadta*. Ennek folytán mindjárt bejelentette azt is, hogy a szabadelvű pártból *kilép*.

A Tisza-banda tehát megint megapadt. Lassankint egészen elfogynak . . .

Megérdemelt lezkeztetés.

A nemzetiségek annyira fölbátorodtak Tisza István oldalán, hogy egymásután kelnek föl s köpködik a magyar alkotmány bátyafalait.

Hétfőn Pop Csicsó István (román) merészkedett ellenünk viczorogni. Hazug sérelmekkel állt elő s többi közt azt a meggondolatlan állítást bökte ki, hogy a magyar országgyűlés *fajharcot* akar előidézni.

Ezért Justh Gyula elnök keményen meglezkeztette Magyarországon ugymond, fajharcz nincs, a nemzetiségeknek sehol a világon nincs jobb dolguk, mint nálunk.

Az egész Ház tapsolt és helyeselt.

Uj képviselők bemutatkozása.

Három új képviselő mutatkozott be ezután az országgyűlés porondján. Ezek: Metzner Béla és Kelen Samu függetlenségi, meg Dési Géza szabadelvű párti.

A két első figyelemreméltó, szép szónoklatot tartott a nemzet jogai mellett. Örült mindnyájunk szíve, hogy ily lelkesen védik a magyar ügyet. Annál kelletlenebb és bántóbb volt Dési Géza felszólalása. Ezt az ismeretlen embert Csékéről küldték föl az országházába, de inkább tartották volna otthon, maguknak. Csak szabadelvű párti koponyában teremhet olyan badarság, a milyent Dési világgá bocsátott, hogy előbb a népoktatási törvény útján magyarosítsunk s csak azután gondoljunk a magyar vezényszóra. Mihaszna beszélnek magyarul a tisztjeink, mondja, ha a katonák nem tudnak mindnyájan magyarul? Ellenben a mostani állapottal megvan elégedve, a mikor a magyar fiuk nem értik a német beszédet s mégis gyötrik vele őket.

Ilyen érvek vannak a szabadelvűek fegyvertárában a magyar vezényszó ellen. Kacznagnánk, ha nem volna olyan siralmas a dolog.

Apponyi napja.

Ékesszavu, bölcs Apponyinkat mindig örömmel hallgatni. De keddi beszéde megkoronázta eddig szónoki sikereit.

Előzőleg Bozóky Arpád beszélt a javaslat mellett s Josipovich Géza horvát képviselő ellene. Csak ezután következett a mi nagy szónokunk.

Apponyi leszámolt mindazokkal a mesterkedésekkel, melyekkel a szabadelvű párt az egyesült ellenzékét gyöngíteni s a kibontakozást nehezíteni iparkodik.

Beszéde elején a nemzetiségi párti képviselők felszólalásaival foglalkozott. O nekik nincs kifogásuk a német kommandó ellen; de mihelyt a magyarok kivívják a magyar nyelv jogát a hadseregben, akkor ők is nyomban követelik a horvát nyelv alkalmazását a horvátországi csapatokban. Ez annyit jelent, hogy a gyümölcszedésben részt akarnak venni, de a fásztó munkától, mely a gyümölcsöt előkészíti, óvatosan távol tartják magukat.

Apponyi megmosta a szabadelvű párt fejét is alaposan. Hiába uszítja Tisza a gazdákat az önálló vámterület ellen, Károlyi gróf szavai után a gazdasági közönség meg van nyugtatva.

A miket a szabadelvű párt a múltban művelt, azok után *alkotmányos szerepet nem játszhatik többé Magyarországon*. A szabadelvűek büntető pört vittek a választók elé. Ezt a pört elvesztették, a minek az a következménye, hogy a pártnak fel kell oszlania s a mi értékes erő benne rejtett, azt a nemzeti célok szolgálatára kell állítania. Lélekemelő volt Apponyi felszólítása a szabadelvű párt egyes tagjaihoz: ne foglaljanak el olyan álláspontot, mely a nemzeti jogok érvényesítését nehezíti.

A felszólalás másik részében Apponyi meggyőzően bizonyította, hogy a koalíciónak igenis van programja. A függetlenségi párt elvfelelés nélkül, sőt ama reményben fogadhatja el azt, hogy sikerül neki saját programja egy részét megvalósítani. De ha egyéb nem, az az érdeme lesz a koalíciónak, hogy a közélet büzhödt légkörét megtisztította s megszüntetett minden kétértelműséget király és nemzet között.

A hazafias beszédnek óriási hatása volt nemcsak a baloldalon, mely viharos tapsal és helyesléssel kísérte Apponyi szavait, hanem észrevehetően a szabadelvű pártra, mely lesújtva ült helyén s érezte, hogy megkapta a kegyelemdőfést.

Tisza István csak nagyon gyöngye választ adott Apponyinak, azt is üres padok felé intézte. *Az ellenzék ugyanis Tisza grófot nem hallgatta meg, hanem kivonult az ülésteremből*. Tette pedig ezt azért, mivel az ellenzék meg van győződve arról, hogy Tisza egyáltalán nem akar helyéről távozni, csak a szája jár. Inkább mindent elkövet az ellenzéki szövetség megbontására, a mire nézve *ígéretet is tett Bécsben*.

A miniszterelnököt végtelenül bántotta, hogy üres padoknak beszél. De mikor az ő beszéde is üres volt!

Mihelyt aztán leült, az ellenzék ismét bevonult a terembe s meghallgatta Vlád Aurél oláh követ siralmait a nemzetiségek képzelt elnyomásáról.

A vita végéhez közeledik.

Apponyi felszólalásával akár be is fejeződhetett volna a vita. Am a szerdai ülésen újabb szónokok jelentkeztek, úgy, hogy a vita az egész hetet betöltötte.

A néppártiak közül Hentz Károly és Udvary Ferencz szólaltak föl a javaslat mellett. Hentz Károly 67-es néppárti létére kijelentette, hogy inkább lemond a hatvanhetes alapról, de a nemzet függetlenségéről soha! Megéljenezték.

A horvátok közül Kovácsévics István beszélt meglehetősen szeliden.

Ugy hallatszik, a nemzetiségi képviselők valamennyien részt fognak venni a vitában, mely ilyenformán átcsap a jövő hétre.

Sipeki Balás Árpád †.

Május hó 3-ikán egy érdemes férfi halt meg Budapesten, sipeki Balás Árpád királyi tanácsos. Hatvanötéves volt már, de azért utolsó pillanataig lelkesedéssel dolgozott nemzeté javára. Minden magyar ember méltán gyászolhatja, de különösen a gazdák, a kiknek érdekeit, törekvéseit nagyon a lelkére vette.

Mint a nemzeti szövetség elnöke, alaposan foglalkozott a magyar nép kivándorlásával s

párját ritkító tevékenységgel iparkodott a bajon segíteni. Az ő indítványára rendezte az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a kivándorlási kongresszust, ő javasolta, hogy szent István-napját avassák a magyar gazdák igazi ünnepévé.

Sipeki Balás Árpád 1840 szeptember elsején született Oraviczabányán, a hol atyja az államkincstári bányagazgatóság titkára és táblabíró volt. Tanulmányai elvégzése után gazdatiszti állást vállalt, 1863-ban pedig meghívták a magyaróvári, akkor még császári és királyi gazdasági felsőbb tanintézetbe tanársegédnek. Két évvel azután újra megnyílt a keszthelyi országos gazdaszati és erdészeti tanintézet. Ide nevezték ki segédtanárnak; nemsokára rendes tanára, majd pedig igazgatója lett. E tisztét tiz esztendeig viselte. Az 1884-ik év végén a gazdasági iskolaügy terén szerzett érdemeiért a királyi tanácsosi czimet kapta s a magyar-óvári gazdasági akadémia igazgatója lett. Tienhárom évig volt ez intézet igazgatója s a mikor nyugalmomba vonult, a mezőgazdasági muzeum szervezésével és igazgatásával bízták meg. Elismerésre méltó volt Balás irodalmi működése is. Számos dolgozatot irt a szaklapokba, szerkesztette a keszthelyi gazdasági tanintézet és a magyar-óvári gazdasági akadémia számos évi értesítőjét, több, Hartinger-féle színes gazdasági táblához magyar szöveget irt, azonkívül számos marandó becsü önálló szakmunka is őrzí tevékenységének emlékét. A földmívelési minisztérium 1891-ben kiküldötte Balást a német gazdasági egyesületi ügyek tanulmányozására s jelentését „Délmetország mezőgazdasági viszonyainak vázlata“ czimmal a minisztérium adta ki. Balás Árpád számos közhasznú egyesület működésében is részt vett. Érdemeit legutóbb a király a harmadik osztályu vaskoronarenddel jutalmazta meg.

TÁRCZA.

Óh Mária.

— Irta: Cziklay Lajos. —

Szívünk vágya, boldogsága,
Bizó lelkünk mentővara,
Hozzád esdünk, szűz Anyánk!
Arra kérünk, sok a vétünk,
Szólj Te értünk, ha Istenünk

Fájó csapást mérne ránk;
Légy oltalmunk, vigyázz ránk,
Hozzád esdünk, szűz Anyánk!

Örök szirt vagy tenger felett,
Gyilkos hullám nem bir veled,
Ki hozzád tér, szabadul.
Orvény között fuldokolva,
Végy óh bennünk oltalmadba
S hagyd szívünknek vigaszul:
Ki hozzád tér, szabadul!

Fájó szivek reménysége,
Tépett lelkek menedéke,
Hozzád esdünk, szűz Anyánk!
Áldott drága Nagyasszonyunk,
Benned bizva nem csalódunk,
Hozzád esdünk, szűz Anyánk;
Légy oltalmunk, vigyázz ránk,
Hozzád esdünk, szűz Anyánk!

Jól megfizetett ütések.

Néhány év előtt egy kapuczinus fráter Nizzában gyűjteni járt a zárda részére. — Valóságos világ város ez, a hol a világ minden részéből fényes palotákban laknak a gazdagok, mert Nizzát kies tengerparti fekvése és enyhe levegője valóságos paradicsommá teszi. A jó fráter többi közt egy hatalmas nyárilakba is belépett, a melyben egy angol protestáns ur lakott. Mikor előadta itt alázatos kérelmét, a protestáns ur röviden ezt mondta neki: „Go on the road!“ a mi magyarul annyit jelent, hogy: hordd el magad. A fráter azonban nem értvén az angol nyelvet, ismételte előbbi kérését. Erre az angol tűzbe jött, fogott egy botot és azzal néhányat jól odasózott a fráter habitusára. No ez a felelet már világos volt, azt a mi szegény fráterünk is megértette. Gyorsan távozott.

Néhány hónap mulva az angol fejébe vette, hogy ő lefényképezi a város szebb helyeit. S mikor kereste a fölvételre alkalmas helyeket, úgy találta, hogy a kapuczinusok kertje különösen alkalmas. Fölszedte a fényképező készüléket és kopogtatott a zárda ajtaján. Előzékenyen fogadták s a kertet is szívesen megnyitották neki, hogy onnan fölvételeket tegyen. Minden jól ment, a fölvétel is nagy szerüen sikerült. Mikor pedig távozni készült, egy fráter fölkérte őt, fogadjon el némi frissítőt, a mi jó házikenyérből és egy pohár borból állott. Ekkor azonban az angol fölismerte udvarias kiszolgálójában azt a frátert, a kit ő néhány hónap előtt jól elvert és házából alamizsna nélkül kiutasított. Megilletődve és megszégyenülve kérte a frátert, bocsássa meg neki a multkori gorombaságát, majd csodálkozott, hogy a szerzetes mégis oly előzékenyen bánt vele a zárdában.

— Talán ön nem ismert föl engem?

— De igen, azonnal megismertem uraságotat, a mint a kapun belépett, hanem az Ur Jézus azt tanítja, hogy meg kell bocsájtani elleneinknek, a bántalmakat el kell feledni és jót kell tenni bántalmazóinkkal.

Az angolt egészen meghatotta az egyszerű szerzetes fenkölt gondolkodása, azonnal hivatta a zárda főnököt, a kinek ő maga beszélte el az esetet, újra bocsánatot kért, azonnal bő alamizsnát adott a zárdá-

nak, végül fölkérte a jogtalanul bántalmazott frátert, hogy ezentul minden héten jöjjön el hozzá. Minden egyes alkalommal alamizsnaként egy font sterlinget adott neki. Nemsokára azután az angol megtért a katolikus egyházba.

No így már jól meg lett fizetve az a néhány botütés.

Kedves olvasó! Mondd csak, nem találsz valami hasonlatosságot a te és azon angol eljárása között? Az angol igazságtalan volt a fráterrel szemben, te meg még inkább Jézusod iránt. Jézus a te büneidért ostorozást szenvedett, kezeit és lábait szegekkel a keresztre szegezték. Te belépsz az ő házába, ő lát téged és tökéletesen ismer. Te hatalmában vagy neki; csak akarnia kellene és bosszút állhatna rajtad, még pedig mindörökre. No és mit tesz!? Hogyan bosszulja meg rajtad az ellene elkövetett sérelmeket? Megalázza magát előtted egy morzsa kenyér szine alá, neked nyújtja testét és véré, százszor, ezerszer, a hányszor csak akarod! Az a fősvény, hideg természetű angol megindult, a mikor látta a kapuczinus fráter előékenységét, megbántójával éreztetett szeretetét és a legnagyobb áldozatra szánta el magát, lemondott vallási elfogultságáról és katolikussá lett. No és téged nem indít meg Jézusodnak százszorta nagyobb szeretete? Nem tudnál ennyi szeretetért naponként legalább egy fohászkát áldozni az Oltáriszentség tiszteletére? (Emmanuel.)

Miért dohányoznak az emberek.

Egyszer egy herczegnek, a mikor ebéd után szivarra gyujtott, az a különös gondolata támadt, hogy ő meg fogja tudni, hogy miért dohányoznak az emberek és elhatározta, hogy minden dohányos embert meg fog kérdezni. Azonnal elkezdte a kérdést egy meghitt barátjánál s megkérdezte tőle:

— Mondd meg nekem barátom, miért dohányozol te tulajdonképpen?

— Magad is szivarozol s így azt hiszem, tudod, hogy az étkezés utáni szivarozás elősegíti az emésztést.

Másnap kiment a herczeg az utcára s látott ott egy toprongyos embert. Ott állt az utcásarkon, kalapját a földre tette, maga pedig egy repedt hegedűn czinczogott, közben pedig kurtaszáru pipájából erősen pőfékelt. Ahhoz is odament és megkérdezte tőle, hogy miért pipál?

— Nem ettem még ma uram egy falatot sem s pipával csillapítom az éhségemet.

A herczeg megütközött a homlokegyenest ellenkező válaszon. Az egyik azért pipál, hogy gyomra jobban emészsze a bő ebédet, a másik pedig üres gyomrát akarja becsapni vele. Tovább kutatott. Késő este volt már, a mikor egy éjjeli őrrrel találkozott, a ki erősen pipált, sőt mellé még dohányt is rágott. Ezt is megkérdezte.

— Reggelig kell uram őrt állanom s ha nem dohányoznék, bizonyosan elnyomna az álom.

Következő este a herczeg hivatalos volt egy, a városban tartózkodó török nagyvezir lakomájára. Vacsora után rágyujtottak s a nagyvezir egymásután négy csibuk dohányt elszivott már s akkor a herczeg megkérdezte az egyik tisztet, mondaná meg neki, hogy miért dohányozik annyit a nagyvezir.

— Fenség, — volt a válasz — a nagyvezir már régóta álmatlanságban szenved s ha el nem szi vacsora után öt-hat csibuk dohányt, nem tud elaludni!

A herczeg ezután szépen haza ment és többet nem kérdezősködött, hogy miért dohányoznak az emberek.

UJDONSÁGOK.

Országos eső. Isten meghallgatta a magyar gazdák könyörgését. A kétségbeejtő szárazság után végre megérkezett a menny áldása: a jótékony országos eső. Az ország minden részéből kisebb-nagyobb esőt jelentenek nekünk. Adjunk hálát a Mindenhatónak, hogy reményeinket és bizodalunkat fölélesztette.

A miniszterelnök párbajügye. Pozsgay Miklós képviselő Tisza Istvánnak szemébe vágta, hogy „szemtelenkedik”. Ezért a szóért a miniszterelnök vére szomjazott s párbajra hívta Pozsgayt. A párbajból azonban nem lett semmi, mert Pozsgay kijelentette, hogy ő ugyan kiáll kardélre, de ezt nem tekinti elégtételadásnak, mert a miniszterelnök már sokkal nagyobb sértéseket dugott zsebre szó nélkül a képviselőházban. Szerencse, hogy a párbaj ezen külső okoknál fogva abbanmaradt. De ez nem menti a miniszterelnököt, mert ő neki igenis meg volt a szándéka a törvénysértésre, hogy példával járhasson elő az okvetetlenkedő ifjaknak, a kiknek még nem nőtt be a fejük lágya. Vajjon Tiszáé benőtt-e?

Derék mezei munkások. Nádasdy Tamás gróf nádasdladanyi kastélyában a minap szép ünnep folyt le. Három mezei munkás, névszerint: Kálovits István, Szücs István és Sárkány György negyven évi hűséges szolgálattért emlékermet és elismerő oklevelet kapott a földmivélsügyi minisztertől. A gróf azonkívül pénzjutalmat is adott hű cselédeknek. A munka ünnepét lakoma követte.

Képviselőből katonatiszt. Báró Solymossy Ödön, a lövői kerület volt országgyűlési képviselője, tényleges katonai szolgálatba lépett, ennek következtében Sopronmegyénél viselt összes tisztségeiről lemondott. Báró Solymossy a mult évben nősült meg; neje Zichy grófnő, gróf Khuen-Héderváry Károly miniszter rokona.

A ki megérdemelné a kegydíjat. A képviselőház keddi ülésén Justh elnök azt kérdezte, van-e valakinek indítványa? A második emeleti karzatról egy feketeruhás asszony ezt kiáltotta:

— Nekem van egy indítványom!

Ezzel egy kérvényt dobott le. A nőt Bordács Mártonnének hívják, Tatár-Szent-Mártonba való és egy iparosnak a felesége. A szerencsétlen asszony elpanaszolta a baját. A férjét, ugymond, még ez előtt tiz esztendővel, a mikor katonáskodott, a balassagyarmati hadgyakorlaton összevagdalta egy kapitány. Meggyógyult ugyan, de azóta jóformán teljesen munkaképtelen s most a család fentartásáról csupán ő tud gondoskodni. A szegény asszony most a ledobott folyamodásban egy kis kegydíjat kér, hogy a soruk könnyebb legyen. Egy izben már kért is segítséget, de akkor olyan csekély összeget akartak neki adni, hogy még alamizsnának is kevés volt. Ime, tehát volna valaki, a ki megérdemelné a kegydíjat, de — nem kapja meg. Ellenben elítélték 4 korona birság lefizetésére, mert az országgyűlés rendjét megzavarta. A szegény asszony tudhatta volna, hogy hazánkban csak grófoknak és kegyelmes uraknak dukál a kegydíj.

Magyar vezényszó. Csene (Tórontálmegye) község jeles tanítója, Diltrich József, növendékeivel már évek óta rendez májusi ünnepet. Ezidén május 2-án különös módon lepte meg a szülőket. Az iskolás fiúk tanítójuk vezetésével nemzeti színű zászlókkal, dob- és trombitaszó mellett, katcnás négyes sorban masírozva kivonultak a gyepre. Ott Uzbasich Gáspár főszolgabíró jelenlétében a tanító bemutatta növendékeivel a katonai gyakorlatokat. A fiúk a katonai rend- és fegyvergyakorlatot az e célra készített játék fegyverekkel *magyar vezényszó* mellett olyan bámulatos ügyességgel végezték, hogy a közönség el volt ragadtatva. Ezután különböző betanított társasjátékok következtek, délután pedig a katonai gyakorlat megisméltése után példás katonai rendben visszavonultak a diákok.

103 éves leány halála. A budai szegényházban a napokban egy 103 éves hajadon halt meg. Aulicsek Erzsébet, a ki valamikor szebb napokat látott. Atyja katonatiszt volt s öreg korában mint honvédkapitány végigküzdötte a szabadságharcot. Leánya, a ki már a múlt század derekán vén kisaszszony volt, rajongott az irókért, különösen Petőfi Sándorért, a kivel megismerkedett és barátságot kötött. Az utolsó években, a mikor a szegényházba került, leggyakrabban és legszívesebben azokról a látogatásokról beszélt, melyeket Petőfi náluk tett. Az öreg hajadont, a ki szelleme frissességét élte végéig megőrizte, huszonöt évvel ezelőtt vették fel a szegényházba és azóta mindig ott éldegélte le napjait. Temetésére pártfogói sok virágot küldtek és a nagy időt ért hajadont a farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra.

Hont vármegyében hogyan értékesítik a cserebogarat. Dunántul a cserebogarat vagy a baromfiakkal etetik föl, vagy ha sok van, akkor elássák és agyontapossák. Hont vármegyében ellenben kocsikenőcsöt készítenek belőle. Egy zsák cserebogárért fizetnek egy koronát. Ez által a gyermekek és öregek a mellett hogy a kártevő bogarakat pusztítják, még némi keresethez is jutnak. A kenőcskészítés a következő módon történik. Vesznek egy e célra készített nagy fazekat, melybe egy másik lyukacsos fenekű fazék jön, mely az előbbinek csak a felső részébe illik be. A cserebogarat ezen lyukacsos fazékba rakva, a fazekat beteszik a nagyobbik, lyukacstalan fazékba és tűzre téve folyton keverik, mint mikor baraczkot főznek. A meleg által a bogarakban levő zsir fölolvadván a lyukacsokon keresztül az alsó fazékba csöpög. Mint

Schiller-kő a vierwaldstätti tó partján.

tudjuk a drégelypalánki gazdatiszt már évek óta csinálja ezt a dolgot s állítólag igen jó kenőcsöt kap.

Istállóból irodába. Óbecsén Sándor Pál orsz. képviselő birtokán mint öregbéres szolgál Kovács Bálint andrásfalvi (bukovinai) születésű csángó, a ki husvétkor Kovács Ferencz plébánosnak 2 darab, latinemlékverses piros, tojást ajándékozott egy latin levél kíséretében. A plébános beszédbe ereszkedett vele s meglepődve tapasztalta, hogy az öregbéres folyékonyan és kitűnően beszél latinul, de németül is pompásan tud. Az ötvenes években Csernovitzban járt az öreg gimnáziumba több osztályt végzett is és mindig első tanuló volt, de atyja halálakor nagy szegénysége miatt kénytelen volt a tanulást abbahagyni és szolgálatba szegődni. Kovács plébános most azon fáradozik, hogy a jóra való öreg az istállóval valamelyik irodával cserélje fel, mert az írása is igen szép.

Megjutalmazott munkás. Azoknak a jutalomdíjaknak egyikét, melyeket a kereskedelmi miniszter érdemes segédek és munkások hosszú és hű szolgálatuk elis-

meréseül adományozott. Plattner György hajóács nyerte el, aki már ötvenhat éve van az óbudai hajógyár szolgálatában. A százkoronás jutalmat május 2-án adták át neki.

Moszkvai péksztrájk. Moszkvában a sütősztrájk következtében négy napon át sem kenyeret, sem süteményt nem lehetett kapni. Maguk a sütőmesterek és a Filipov-féle óriási sütőműhelyek munkásai, akiket aránylag jól fizetnek, eleinte nem léptek ki a munkából és rendőri fedezet alatt dolgoztak. De a sztrájkoló munkások végül őket is kényszerítették, hogy a munkát szüntessék be. A tésztát, asztalokat és műhelyberendezést petróleummal öntötték le, a kemenczéket szétrombolták. Verekedés is volt és a Pimenovszkaja-utcán három sütőt, a ki nem akart sztrájkolni, társai leszurtak. Az ötödik napon már drága pénzért lehetett kőkemény kenyeret kapni. A hatodik napon, április 29-én végül teljesen megszűnt a sztrájk, a mely miatt legtöbbet a lakosság szegényebb része szenvedett.

A szultán kívánsága. A marokkói szultán udvarában nemrég érdekes kalandja volt egy csepürágónak, kinek bűvészetét megnézte a szultán is. Az egyik mutatvány abból állt, hogy a bűvész egy fehér és egy fekete galambnak levágta a fejét s a fekete galamb fejét hozzáerősítette a fehér galamb testéhez és megfordítva. A bűvész erre a két galamb csőrébe fújt és a két állat vidáman elrepült a bámuló arabusok feje fölött. A szultánt szintén meglepte a csodálatos szemfényvesztés. Majd magához intette egyik udvari emberét és valamit a fülébe sugott. Az udvari tisztviselő eltűnt, de csakhamar visszatért két rabszolgával. Az egyik fekete volt, mint az ébenfa, a másik fehérbőrű. A szultán azután meghagyta a bűvésznak, hogy a kísérletet, a melyet a két galambbal bemutatott, ismétlje meg az emberekkel. A művész megijedt, de csakhamar kivágta magát a bajból, a mennyiben azt mondta, hogy ezt csak néhány nap múlva teheti meg, míg a hozzávaló eszközöket megszerzi. Természetesen rögtön megszökött a városból, mihelyt a kastélyt elhagyta.

Mi lesz a kóborczigányokkal? A vármegyéknek sok fejtörést okoz a cigány-kérdés megoldása. Sopronmegye úgy járt el, hogy eltiltotta a kóbor cigányokat a lótarástól. A cigánynak a ló a mindene. Ló nélkül nem tud gyorsan megszökni a lopott holmival. Zala vármegye közgyűlése pedig olyan tervezetet fogadott el, hogy a cigányoktól el kell venni a gyerekeket. Atyai hatalmuk megszüntetendő, sőt a gyámságból és gondnokságból is kizárandók. A gyermekeket a menedékhelyre kell adni, a hol becsülettel fölnevelik őket. A többi vármegye még nem határozott ebben a nagyfontosságú ügyben, bár jó volna minél előbb véglegesen rendezni a cigánykérdést, hogy megszűnjenek a rettenetes garázdálkodások országszerte.

Pályázati felhívás. A siketnémák budapesti állami intézetébe a legközelebbi tanévre mintegy 45 új növendék fog felvételt. Első sorban a székesfővárosban s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de második sorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, a kik eltartási költségeiket biztosítani képesek. A felvételt a folyamodványok beérkezésének sorrendjében történvén, indokolt, hogy a szülők mielőbb beküldjék kérvényeiket. Részletes tájékoztatót és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága. (VIII. Mosonyi-utca 8. sz.).

Viszközegséggel párosult börbajok ellen csak egy doboz valódi „Erényi-Ichtiol-Salicil” vegyen 3 koronaért. Készíti Erényi Béla „Diana” gyógytára, Budapest, Károly-körút 5. sz. **Falun** gyógy növények szedésével jövedelmet szerezhetnek olvasóink. Utasítást ingyen ad Ivankovics Károly Szegeden. **Mindazok, kik hármnemű betegségben** szenvednek, forduljanak bizalommal Müller Albert urhoz, Budapest, V. kerület, Vadász-utca 42 Gy. kinek dupla villamdelejes keresztje, R. B. 86967. sz. biztos sikert nyújt, amit a sok hálanyilatkozat is bizonyít, melyek közül ma a Lagler János urét Kőszegen, hozzuk nyilvánosságra. Tisztelt Müller Ur! Miután az Ön R. B. 86967. számú dupla villam-delejes keresztje feleségemet sokféle bajából, u. m. fej-, gyomor-fájás, étvágytalanság, levertségből teljesen kigyógyította, kérem Önt ismét egy keresztet küldeni, egy 22 éves leány részére rendeltem. Hálámát az Ön üdvös találmányáért. — Egy ily készülék ára 6 korona.

A tűzvonalból.

Egy japán tiszt levele Port-Arturból.

A levelet, melyet alább közlünk, egy fiatal japán tiszt írta anyjának január 8-ikán, azon a napon, a melyen a kapitulált Port-Artur belső várának tornyára fölrepült a mikádó diadalmas lobogója. A fiatal tiszt neve Hirose Etó, akkor még hadnagy volt a 42-ik japán gyalogezred második szakaszában, néhány nap múlva azonban már mint főhadnagy vonult új csatára Nogi seregében és verekedett tovább Mandzsuriában, míg március 8-án Salinpie mellett szuronytámadás tüzeben a jobbkarját átdöfte egy muszka. Két nap múlva, 10-dikén a mukdeni császársirok közelében a csipőjébe vágódott egy gránát-szilánk. Erre azután hazaküldték Hirose főhadnagyot meggyógyulni.

Ujdolog a levélben természetesen nincsen, hiszen a világ rég tudja már, hogy Port-Artur — kapitulált, de érdekes az irás a írójáért, a helyért, a hol íródott és azért a sok jellemzetességért, a mely a közvetlenségében van. Ime, a levél egész terjedelmében:

Édesanyám! A mint a szolgálat csak pár pillanatot időt ad, sietek megírni, hogy Dai Nipponnak és különösen a III. hadsereg 11. hadtest 42. ezredének ma nagy napja volt. A 42-ik ezred első százada, melyhez tartozni nekem is szerencsém van, 28-án a Kechwan erődhez közel lévő N. erődöt ostromolta. 29-én elesett Keckwan. 30-án rohammal, nagy veszteség árán behatoltunk az erődbe, de utóbb kivertek bennünket. Ezredparancsnokunk új rohamra vezetett és megnyugtatlak, jó anyám, magam is az első között voltam, kik most már az erőd tulsó oldalán nyomultunk be, azzal a kemény elhatározással, hogy inkább meghalunk, mintsem hogy az erőd újból az ellenség kezébe kerüljön. Ebből az elfoglalt erődből láttuk az Urlungszán erősség pusztulását, a mely közvetlen oka volt Port-Artu kapitulációjának. Ezt az erősséget mi aláaknáltuk és a földalatti árkot megtöltöttük dinamittal. A pusztulás okozója mégis maga az ellenség volt. Az történt ugyanis, hogy az oroszok főrobbantottak egy aknát, a melyet ellenünk építettek. A robbanásra azonban a mi aknánk is explodált és — Urlungszán rommá lett. Ez volt az utolsó csapás. Erre következett — a megadás. Az első hirt erről Kodayama barátom hozta, a ki a hatodik században szolgált. De azért még a dicső január elsején is egész délelőtt dőrej hanzott mindenfelől. Délután már csak pár puskagolyó füttyült és estefelé csend lőn az egész vonalon. Az „N” erőd egy kis, talán harmadrendű erősség. A sánczok alatt a földben voltak a laktanyák. Itt töltöttük tétlenül az időt a mai

napig. Tegnap ugyanis alezredesünk azt a parancsot adta, hogy a század holnap reggel hét órakor indulásra készen, teljes tábori felszereléssel az erőd előtt sorakozzék. Hova? Mi történt? kérdeztük saját magunktól, de senki sem tudott rá felelni. Stösszel január 2-án aláírta a vár átadásáról szóló szerződést. Elseje óta egyetlen lövés sem történt. Mi láttuk az erődből, hogyan jönnek a hóban szekereink, gyógyszereket hozva. De csak a Sasfészek-várig. Onnan már az oroszok vitték tovább. Január 3-ikán ritka vendéget látott a kikötő. Ugyanis Togó a Hechwan-Maru nevű kórházi hajót küldte a kikötő elé. Ott jelzéseket váltott az Aranyhegy-erőddel: lehet-e bejönni? Furesa látvány volt, mikor az orosz lobogóval ellátott bárka bekalauzolt a gőzöst a kikötőbe. Csakhamar körülvették más járművek is. Japán kereskedelmi lobogóval ellátott hajóról orosz hadizászlós gőzösök szedik el a rakományt. Különös érzésem volt, mikor láttam az erődből, hogy egy csomó félig elsüllyedt és néhány ép orosz hadihajó között büszkén leng a mi zászlónk. Menne csak egy orosz kereskedelmi hajó Sasebóba: de hamar zászlót váltana. Ötödikén reggel ennél még furesább kép tárult elém. Éjnek idején ugyanis befutott egy torpedónaszád és büszkén felvonta lobogóját: a felkelő nap országának dicső lobogóját. Kint a kikötő előtt flottánk szörnyei füstölögtek. A kikötőben bent is voltak szörnyetegek, de kéményükből nem omlott a füst, a hátsó rud is üres maradt. Az ellenséges flotta ma nem vonta föl a zászlaját. Hatodikán sürgést-forgást láttunk a városban. Nem tudtuk az okát mire vélni? Stösszel utazott Dalnyba, hogy onnan tovább, haza induljon.

Ma reggel félnyolczkor a 40-ik ezred első százada az erőd előtt indulásra készen állott. Megvizsgáltam szakaszomat, minden redben volt. Negyedóra múlva jött a százados, átvette a jelentést, maga is megvizsgált mindent és mindent rendben is talált. Pont nyolcz órakor kardot rántott és maga vezette a századot dél felé. Csakhamar elérünk a völgybe, hol a 2-ik és 4-ik század az ezredessel az élén várakozott ránk. Majd az 5-ik és 6-ik század is hozzánk csatlakozott és így masiroztunk tovább az Aranyhegy keleti oldalán lévő Hwangelan-erőd felé. Csak most tudtuk meg, hogy félezredünk a vár átvételére van rendelve. Tizenegy óra volt, mikor a hegy lábához értünk, de se itt, se seholy az egész uton nem láttunk eleven katonát. Csak holttestek heverték szanaszét. Itt-ott elhányt felszerelési tárgy: kenyérzacskó, fegyverszif, oldalfegyver, ruhadarabok, kék matrózingek. Egyes helyeken nagy 12-es fáradt ágyugolyóink heverték. Az erődök közelében sodronykerítések. Ostrom alkalmával e drótok erős áramu villanyossággal tele veszedelmesek voltak, most nyugodtan szétvagdaltuk őket. Több gondot okozott a lábrob-

banóakna, a miből egy csomót föl is szedtünk. Dél volt, mikor a Hwangelan-erőd első sodronykerítéséhez jöttünk. Melységes csönd volt a hófödte tájon. Órs nem állt posztot és minden üres, kihalt, unalmas volt, csak a lenge északi szélben lebegett még büszkén az ellenség zászlaja a várormon. Már egész közel voltunk a várhoz, jól ki lehetett venni egyes részét. Teljesen épnek látszott. Golyóink a 203 méteres dombról idáig nem jutottak, pedig Nogi mindent felturt, felkutatott. Mintegy kétszáz méternyire közeledtünk a várhoz, mikor egy ifju tiszt jött ki a kapun. A századok megálltak. A tiszt, egy siberiai ezred főhadnagya, oda jött ezredesünkhöz és feszesen szalutálva, bemutatkozott, mint az erőd parancsnokának adjutánsa, kérdezvén parancsnoka nevében, mi járatban vagyunk? Ezredesünk szintén szalutálva, kérte a főhadnagyot: jelentse parancsnokának, hogy neki parancsa van a vár átvételére. A tiszt eltávozott és csakhamar bozontos arcú ősz vártüzéri őrnagy jött ki egy gyalogos őrnagygyal és az előbbeni főhadnagygyal. Ezredesünk elé állva, bemutatkozott és jelentette, hogy az erődöt szerződés értelmében kész átadni, maga pedig Japánországba fogságba menni.

Ezredesünk barátságosan kezét szorított vele és félreállva, mintegy negyedórát diskurálgatott az őrnagygyal, szivarral kínálva őt meg. E közben a főhadnagy a parancsnok utasítására a várba ment, a kint álló őrst elküldték és csendesen, úgy, hogy alig vette észre valaki, bevonták az orosz lobogót. Csak az orosz tiszt arca rándult meg fájdalmasan. Mig tiszték, kik hónapok óta várágyuk ellen küzdünk, csak épp ezért a látványért: összenéztünk csak. Tekintetünkben lelkes öröm volt, de nem szóltunk egy szót sem. Respektáltuk az ellenséget, a legénység pedig semmit sem tesz, mire nem kap utasítást vagy példát a tisztjeitől. Ezredesünk is abba hagyta a beszélgetést és bucsut vett az őrnagytól, ki besietett a várba. Mi pedig vártuk a parancsot, hogy a várba bevonuljunk. Az adjutáns nemsokára kijött és jelentette, hogy minden készen van. Ezredesünk kardot huzott és maga vezette a csapatot be a várba. Orosz és japán parancs hallatszott egyszerre: Vigyázz! Tisztelegj! A várban az ellenség teljes hadifelszerelésben sorakozott, a tiszték kivont karddal tisztelegtek, természetesen mi is kardot leeresztve köszöntöttük őket, most az orosz őrnagy vezényszava hallatszik: Vigyázz! Jobbra néz! Odamegy a parancsnokunkhoz, ki félezredünk élén állt a várudvaron és jelentette angolul:

— Ezredes ur, jelentem alássan 342 ember, 285 sebesült közte, a többi ép, meghódolásra kész.

— Köszönöm. Rakassa kérem a fegyvereket gulába és mellé a hadifelszerelést. A tiszt urakat aztán kérem egy szóra.

Élső magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve

Stowasser J.

Ca. és kir. udvari hangszergyárak.
a cs. és kir. közös és a m. kir. hon-
véd hadsereg egyedüli szállítója

BUDAPEST, II. ker.,
Lánczhíd-utca 5 szám.

• Élső kézből legjobban vásárol •

Legnagyobb választék az
összes hangszerekben.

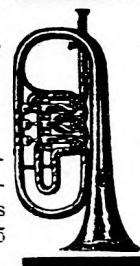
hegedűk, gordonkák, bógók,
fuvolák, trombiták, ezimbal-
mok saját találmányu táro-
gatók 30 forint-tól fölfelé

Harmonikák legjobb, eipusz-
títhatatlan han-
gokkal, különlegesség acélhangu
zenekari harmonikákban; saját
mintáink.

**Teljes zenekar
* felszerelése ***

előnyös feltételek mellett
a legjutányosabb árban
szállítatik.

Képes árjegyzék a) hangszerek-
ről, b) harmonikákról, ugyszin-
tén harmóniumokról ingyen és
bérmentve; csak megnevezendő
miféle hangszerrel kívántatik.

— Fegyveket gulába: egy sorba!

Csak hörögte az utolsó vezényszót az őrnagy. Szomoru és megható kép volt, mikor a nagyobbbrészt gyöngén sebesült, vagy lábadozó katona mind gulába rakta a fegyvert és melléje az oldalfegyvert a tölténytartót, a borjút, a kenyércsákét és mindaszt, a mi a nehéz idők annyi megpróbáltatásában tanuja volt. Most mi, tiszték, a mieink háta mögött kivont karddal félkört alkottunk ezredesünk körül. Ide jöttek kivont karddal az orosz tiszték. Szalutáltak, mire az ezredes egy lépést tett az őrnagy felé.

— Urak — ugymond — rövidítsük meg e kínos perczeket: kérem a kardjukat.

Egy pillanatig a tiszték daczosan néztek össze, de előlépett az őrnagy és átadta a kardját ezekkel a szavakkal:

— Sok rohamra vezettem embereimet e karddal, megtettem minden lehetőt, szégyenfolt nem tapadt hozzá.

Ezredesünk maga vette át a kardot és kezét szorított az őrnagygyal. Szomoru jelenetek következtek. Különösen két tiszt sehogysem bírt megválni kardjától és csak parancsnokuk és társaik hosszas rábeszélésének sikerült őket arra bírni, hogy fegyverüket átadják. Egy ifju hadnagy, szőke, alig tizenhét éves, az arcán hatalmas három sebbel, sirva fakadt, mikor kardját átadta. Erre az orosz legénységben mozgás támadt, de a hatodik század fegyvert töltött és lövésre készen állt, a mi észre tértette őket. Parancsnokunk mindenkitől személyesen átvéve a kardot, az adjutánsának adta át, a ki mindegyikre ráírta tulajdonosa nevét. Ezredesünk minden tiszttel kezét szorított és mikor már valamennyi átadta a kardját, Nockuho őrnagyunkhoz fordult azzal a parancssal, hogy vezesse az urakat Port-Arturba, a középponti seregszázadhoz.

Mi, a félkörben álló tiszték karddal szalutáltunk, miközben a lefegyverzett tiszték, némán csoportosulva Nockuho őrnagy körül, elhagyták hősiségük színhelyét. Ezredesünk most egy főhadnagyot és egy hadnagyot bízott meg a hatodik század második szakaszával azzal, hogy az orosz legénységet a Port-Artur melletti gyülekező helyre kísérrje. Orosz vezényszó hangzott most japán tiszték ajakáról: Vigyázz! Jobbra át! Kettős rendekbe lépj! Indulj! A főhadnagy hüvelybe rakott karddal a csapat élén haladt, a kirendelt legénység szegzett szuronnyal közrefogta a foglyokat. Így vonultak ki a várból és mikor az utolsó orosz elhagyta a várat, végre elérkezett a percz, a nagy pillanat. A vár zászlórudján fölrepült az aranyugaras lobogó. De erre már senki sem türtőztethette magát és kétezer torokból hatalmas diadalkiáltás harsant a levegőbe: Banzáj!

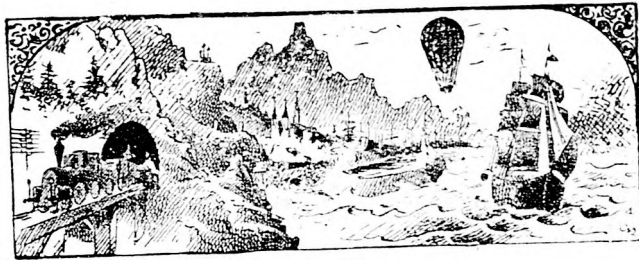
Századunk egy szép, kényelmes kaszárnyát kapott az északi sáncz alatt. A szalmaágyak meleg pokrócczal ellátva. A többi butor is épségben volt, nemkülönben a tisztiszobában is, a melyekben, miután legénységemet elláttam, most sietve irom meg

neked, édes jó anyám, hogy nagy örömnapja van ma Dai-Nippon-nak.

De most elég. Nekem egyelőre ne irjatok, mert lehetséges, hogy már pár nap múlva indulunk Mandzsuriába, új leveleket fűzni seregünk babérkoszorujába! Övják meg jó anyámat, testvéreimet, rokonaimat a jószágos Istenek, én pedig maradok számos üdvözléssel, csókkal és öleléssel édesanyámnak háládatos fia

Eto Hirose m. p.

hadnagy a 42. ezredben, II. szakasz.

Népek és nemzetek.

Az orosz-japán háború.

Nagyfontosságú, döntő esemény hírét ne várja e héten az olvasó. Az ellenfelek még mindig csak kerülgetik egymást a tengeren. Annál érdekesebb az, hogy Japán Franciaországgal is összeütközött s a dolognak talán veszedelmes következménye lehet.

Franciaország ugyanis megsértette a *semlegességet*. Ezt úgy kell érteni, hogy minden más nemzetnek sem ide, sem oda nem szabad huzni, hanem semlegesen kell nézni a két fél küzdelmét. A francziák azonban az ázsiai francia vizeken és partok mentén ótalmat nyújtanak az orosz hajóknak, megengedik, hogy szénnel lássák el magukat és másféleképpen is segítik őket. Japánország hiába figyelmeztette a francia kormányt, hogy ne tűrje meg az orosz hajókat francia területen, azért Rozsesztvenszki orosz admirális továbbra is igénybe vette a francia segítségét. Ebből támadt a legujabb bonyodalom. A japánok nagy izgatottságukban már arról is beszélnek, hogy hadat kell üzenni Franciaországnak.

Készülődések a harc folytatására.

Japánban nagyon is biznak abban, hogy a vizen győzni fognak. A szárazföldön is éppen most fejlődik Japánország ereje olyan nagyra, a milyen nagy ebben a háboruban még nem volt. Szakadatlanul szállítják az újabb csapatokat, s legközelebb már a *hetedik hadsereget* állítják föl. Ilyen körülmények között Japánországban senki se gondol a békére.

Oroszország szintén megmozgat füt-fát a háború folytatására. Angol ujságok jelentése szerint egy nagy-

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kie-birtokosok Országos Földhitelintézetéhez Buda-pest, V., Géza-utoza 2 (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főzélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokoson segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki a mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4¹/₂%-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4¹/₂%-os kölcsönök egyik módzata minden levonás nélkül készpénzben fizettetnek ki. A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad fölhitelintézetet.

rangu orosz hivatalnok Moszkvába utazott, hogy ott több száz millió rubelt vegyen át, melyet a *roszkolnikok* válásfelekezete adott a háboru céljaira azzal a föltétellel, hogy a kormány megengedi nekik vallásuk szabad gyakorlatát és megadja teljes polgári jogokat. A kormány egyáltalán igen nagy erőfeszítést tesz a hadikincstár gyarapítására. A hivatalnokok között pénzt gyűjtenek és azzal biztatják az adakozókat, hogy az aláírási ívet megmutatják a császárnak. Ám ennek kevés a hatása. Tobolszkban csak 6 hivatalnok írta alá az ívet s mindössze 670 rubelt ajánlkoztak. A kormánynak továbbá az a szándéka, hogy a birodalom három legjövendelmezőbb vasúti vonalát eladja 800 millió rubelért.

A mint ebből látható, az oroszok nehezen tudnak pénzt szerezni a háboru folytatására. Különben mi haszna a pénz, ha nincs lelkesedés, hazaszeretet az elnyomott, agyonsanyargatott „ágyutöltelék”-ben.

A joglyok kicserélése.

Sok a japán fogoly Oroszországban, de még több az orosz fogoly Japánban. Most ezek kicseréléséről van szó. A japánok már a múlt év decemberében ajánlatot tettek erre nézve az orosz kormánynak. Az ajánlatot az amerikai Egyesült Államok pétérvári követe közvetítette. Néhány nappal ezelőtt a francia követe Tokióban az orosz kormány nevében elfogadta ezt az ajánlatot.

Mai képünk.

Schiller-kő a vierwaldstätti tó partján. Május 9-ike nagy napja volt Németországnak és az egész művelt világnak. Ekkor ünnepelték meg 100-ik halálzási évfordulóját Schiller Frigyesnek, a nagy német költőnek, ki a világirodalom legkimagaslóbb alakjai közé tartozik. Schiller Frigyes a német nemzet büszkesége, a szabadság és az emberszeretet nagyszívű költője. Költeményei, magyarra fordítva, nálunk is nagyon el vannak terjedve. Színművei közül a „Haramiak”-at hosszú évtizedek óta játsszák a magyar színészek. Halála 100-ik évfordulóját megülte a budapesti Kisfaludy-Társaság is.

Csodás jelentések érkeznek Németországból arról, hogy mikép áldoztak nagy emberük emlékének. Ilyen benső kegyeletet a haza lángeszű fiai iránt egy ország sem tanusított még. Mi magyarok különösen tanulhatunk a németektől, nevezetesen megtanulhatjuk azt, hogyan kell egy nemzet nagyjait tisztelni, s emléküket kegyelettel ápolni. Nincs az a kis vidéki város Németországban, a hol Schiller szobra ne ékeskedne. Mikor fognak a magyar vidéki városok odáig fejlődni, hogy kiváló szülőltjeik emlékét szobor hirdesse?

A tömérdek Schiller-emlék közül bemutatjuk a legeredetibbet, a legszebbet: a vierwaldstätti tó partján ma-

gasodó Schiller-követ. Ezt az emberek a természet közbenjárásával emelték s minthogy Schiller mindenkoron a természet szépségeit zengette lantján, legméltóbban ez a vízből kiemelkedő kőtömb jellemzi Schiller magasztos költészetét. Ezen a helyen a nagy német költő sokszor órákig elmerengett s e közben alkotta meg legszebb költeményeit. Ez ihletszerző helyet megörökítendő, valószínűleg meg a németek azon szép gondolatukat, hogy a képünkön látható sziklára kivették a Schiller nevéét. Ott a természet csöndjében, a gyönyörű tó partján hirdeti az a szikla a világ legnagyobb költőit egyikének dicsőségét s a német nemzet háláját, melylyel nem maradnak adósok nagyjaik iránt.

MAGYAR GAZDA.

A baromfi férgei ellen.

Nagy gondja legyen a gazdasszonynak arra, nem férgek-e baromfiái s nincs-e az ól is telve ezen ártalmas élősdiekkel? Mert a férgek sok vért elszívznak s nagyon kineznek is a baromfit, minek következtében elsanvarodnak s gyakran el is pusztulnak azok, a tyukok tojási képessége pedig nagyon alászáll. Kitűnő és biztosan ható szer a baromfi férgeinek pusztítására az égetett oltatlan mész. Ezt porhanyítani kell és ily állapotban a tyúktól, vagy galambdúc padlójára szórjuk, valamint az üllőrudakra és repülő-lyukak deszkáira is. A fészkek behintése is előnyös. Már néhány nap múlva vesszük észre, hogy a baromfi ezen szer által megszabadul a férgektől. Hogy a férgek fellépését egyáltalában megakadályozzuk, tanácsos tehát időközönként teleszórni az ólakat, de ezzel egyetemben szükséges, hogy az almot is mentől gyakrabban kitararítsuk és felujítsuk.

Közgazdaság.

Budapesti piaczi árak. Liszt. Nullás 28.20, egyes 27.20 — kettes 26.20 — hármás 25.40, — négyes 24.60, — ötös 23.80. — hatos 23.00, — hetes 21.00, — nyolczas 15.20

Széna, szalma, takarmány. Széna ára 50 kilónként 3.00 koronától 4 kor. 50 fillérig. Muhar 4 kor. 80 fill., alomszalma 1.70, zsupszalma 2.30, szecska 2.60. Préselt széna 3.60—4.40, préselt szalma 1.60—1.80

A legkedveltebb és legelterjedtebb katolikus hitbuzgalmi folyóirat ma a

Páduai Szent Antal Lapja.

VII. évfolyam. Megjelenik havonta kétszer 16 oldalon, számos képpel. Előfizetési ára egész évre csak 4 korona. Kiadóhivatala Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 36. sz. Tessék mutatványszámot kérni. Német nyelven: „SANCT ANTONIUS BLÄTTER”; tót nyelven: „LISTY SVÁTÉHO ANTONA” megjelennek havonta egyszer. Áruk 1 évre csak 2 korona.

Hüvelyes. Erdélyi dió 17—19 kor. lencse 15—16k., borsó 11—12 k., mák 29—32 kor. Mind 50 kilónként.

Vásárcsarnok árai. Élő baromfi: sütni való csirke 3.40—3.60. tyúk 3.60—3.80; — köpült vaj 190—200, édes turó 50—56, juhturó 120—140, tojás 1 láda 1440 drb) 71—72. korona. Burgonya sárga 7.60—900 kor., rózsa 9.60—10.60 kor. Fejes káposzta darab 30—36 korona.

Sertésárak. Öreg nehéz páronként 400 kilón fölül 130—131, fiatal nehéz 139—146 f.; fiatal közép 139—141 f., fiatal könnyű 139—142 f. kilónként. Szerbiai nehéz 140—141 f., közép 138—139 f., könnyű 138—139 fillérig.

Marhavásár. Hizott magyar ökör 74—76 kor., tarka ökör 64—72, magyar tehén 44—63, tarka tehén 44—66, magyar legelőmarha 46—66, szerbiai ökör 46—70, bika 42—72, bivaly 34—50. Belföldi élő borjú 64—88, növendék 36—56 korona.

Vetőmag. Vöröshere 120—140 kor., luczerna 98—106 kor., muhar 26—28, téli borsó 10—12, téli bükköny 18.00—20.00, kor., baltaczim 71—76 korona.

Budapesti legolcsóbb gabonaárak.

Buza: tiszavidéki 18.45 fejrmegeyi 18.40 pestvidéki 18.40 bánási 18.25 bácskai 18.25. A múlt hét óta az árak változtak.

Arpa: 14.15 **Rozs:** 14.75 **Zab:** 14.20 **Tengeri:** belföldi 15.15 Az árak változtak.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. Jánoshegy. Fáradozásért fogadja köszönetünket. — K. J. Mezőkeresztur. Fizetve október 1-ig. — H. J. Cseh-mindszent Magyar általános közszépbánya részvénytársaság irodája Budapest V. Erzsébetter 19. — Sz. L. Mesterszállás. Milyen sorsjegy van? Magyar vöröskereszt, bazilika, vagy más? Irja meg nekünk. A számát már tudjuk. — B. F. Kovászna. Az említett közlemény már megjelent lapunkban. — A. I. Bükkszenterzsébet. Versei nem jök a közlésre. Jegyezze meg egyszer s mindenkorra, hogy Szűz Máriát nem imadjuk. Csak Istent illeti meg az imádat. Már ezért a nagy tévedésért is félre kell tennünk a költeményeket. — V. F. Kajászószentpéter. Már intézkedtünk ügyében. — J. J. Steelton (Amerika). Évi 7 koronáért küldjük a lapot Amerikába. Az öreg Szabó Istvánnak megindítottuk a lapot. — H. J. Autonováci pusztá. A kért könyvvel nem szolgálhatunk. — N. J. Szöllős. Köszönjük a figyelmeztetést. Óvatosak leszünk. — K. L. Tasnádszarvad. Nem veszik fel Iskolai képzettsége kevés. évei száma sok. — III. szám. 1905. évre szóló előfizetést megkaptuk. — M. M. Zalkod. Köszönjük szépen. — P. M. Bajnok. Nem tartozik semmivel. Visszavárjuk!

Adó és örökségi utbaigazító.

— A magyar nép számára írta **Csikós Endre.** —
Az állami egyenes adókat és az örökösödési jog népszerű módorban való ismertetését foglalja magában.
Ara 60 fillér.

Kapható a Magyar Néplap kiadóhivatalában.

Érdekes könyvcsoport X. Pius pápa

10 kötet kitünő regény új állapotban 20 kor. bolti ár helyett, bérmentve csak 5 kor. egy ingen naptárral együtt: **Petőfi: A hóhér kötele.** — **A vasuti sztrájk.** A vasutasok mozgalmának története. — **Monistrol kisasszony.** Igen érdekes francia regény. — **1848-49-iki szabadságharczi csatatörténetek.** — **Pontefrakt Lord.** Kitünő angol regény stb. — **A hódítás eszközei és a jó modor.** Írta **Szabóné Nögáll Janka.** Ára egyenkint 2 korona. **Szakács-könyv** ára 1 korona.

Megrendelhető utalványon vagy utánvétellel az

„Érdekes könyvtár”
kiadóhivatalában

Budapest, V. ker., Kálmán-utca 2/a.

CZIMBALMOK

a legújabb találmányu kitünő zongora hangok, dupla aczél szerkezetűek készülnek saját műhelyemben jótállás mellett. Részletfizetésre is kapható. Az **öntanulási czimbalom iskola**, a melyből mindenki megtanulhat magányosan, tanító nélkül alaposan kottából czimbalmozni, kapható 10 koronáért

KOVÁCS JÁNOS oklev. czimbalomtanárnál
Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.

X. Pius pápa

ő szentségének

**nincsen jobb,
nincsen szebb,
nincs olcsóbb**

ARCZKÉPE

mint az, mely 3 koronáért 50x60 cm. nagyságban kapható a Magyar Néplap kiadóhivatalában Budapest VIII., Főherceg Sándor-u. 36.

Kath. egyleti helyiségekben, iskolákba és családoknak föltötte ajánlatos!

Vigyázat!

Pártoljuk a hazai ipart!

A legerősebb lábbelit készítő bányászok és gyári munkások részére

BÁRDOS ISTVÁN
cipészemester

CSOKVA (u. p. Sata)

Megrendelhető utánvétellel. Mértéknek elég papírra állni s a lábat körülrajzolni. Meg nem felelő munkát azonnal ki cseréljük!

1 pár bányász esizma nagyobb 6 frttól 8 frtig, (erős vasszöges talppal, bevasalva) kisebb 5—6 frtig. Cipők, bakancsok gyári munkások részére 4—5 frt. Ezek is erősen bevasalva.

Pártoljuk a hazai ipart!

Sok évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb, legtartósabb és legmegfelelőbb a nálam kapható

Vermorel rendszerű **Verseny-Permetező,**

mely jóságánál fogva a legolcsóbb, eddig minden versenyen részt vett és mindenhol az első díjat nyerte, erős rézpontonyval és nikkelezett részekkel van ellátva, pontos kiállítású által semminemű javításnak nincs kitéve.

Legújabb 1899-iki minta. — Ára csomagolással együtt

ezelőtt 20 frt.

most csak 10 forint

Teljes jótállás mellett, megrendelhető:

BERGL SIMON

egyedüli szállítónál (Somogy) Szill, 86. sz. Az elszállítás utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltetik.

Kettős elektromágneses kereszt gyógyit és felüdit kezesség mellett.

E készülék gyógyit és felüdit a fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértelülés, sápkor, szédülés, a fulzugas, nyelvénygyulladás, a szívverés, szivgörcsök, asztmatikus rohamok gyomorgörcsök s a rendetlen verkeringés bajában s még sok más oly bajban, melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandó jótékony villamos áramot áradóztat szét a testen s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyit, másfelől a leghaladatosabb orvos az ember szervezetet megőrhőno betegségei ellen. — Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszvéves betegségeket teljesen meggyógyított. Az iróamban lévő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hála-san emlékeztetnek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. — A kit legkésőbbben 45 nap alatt nem gyógyit meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni.

egyeb görcsök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a csusz, köszvény, ischiás, bajában; influenzában s a velőjaro hátfájásoknál; különösen idegbántalmaknál s a velők jaro álmatlanság bajában, a rendetlen verkeringés bajában s még sok más oly bajban, melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandó jótékony villamos áramot áradóztat szét a testen s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyit, másfelől a leghaladatosabb orvos az ember szervezetet megőrhőno betegségei ellen. — Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszvéves betegségeket teljesen meggyógyított. Az iróamban lévő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hála-san emlékeztetnek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők. — A kit legkésőbbben 45 nap alatt nem gyógyit meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona.

Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 4 korona.

Csak gyermekeknek és nagyon érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére

MÜLLER ALBERT Budapest,
Vadász-utca 42/Gy. (Kálmán-utca sarkán).

Íróasztalokat

és könyv-szekrényeket
különbféle kivitelben és
olesó szabott árak
mellett állandóan rak-
táron tart

Dudik János

Budapesten, VI. ker.,

Rózsa-utca 74. szám.

Arjegyék 60 fill. leveljegy
ellenében.

**Legujabb
találmányom
szájpadlás nélküli**

m ü f o g a k

főlösléggessé teszik az inylemez használatát, a szájból kivenni nem kell és nem is lehet, a gyökerek eltávolítása főlösléggessé, rögtön használható úgy az evésre, mint a beszélésre, szagot vagy ízt sohasem kap, eltörhetetlen. 15 évi jótállás, vidékiek 24 óra alatt kielégíttetnek Számos kitüntetés és elismerőlevél a legmagasabb körökből. **Egyedüli speciális lista e szájpadlás nélküli müfogak és fogsorok készítésében.**

**BARNA J.
fogműterme
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 26.**

Nincsen betegség házánál,
ha meghozatja a híres

Király - balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen biztos szer és minden régi bajt is azonnal meggyógyit; tehát minden háznál tartani kell, mert ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszaggatást, kolikát, gyomorfájást stb.; szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres **Király-balzsam**, tehát elkerülhetlen szükséges, hogy minden háznál készenlétben legyen. Egy nagy üveg ára 2 korona, teljes utasítási könyvvel. Kapható **GF O SZ-NAGY FERENCZ** gyógyszerésznél **DEBRECZEN** 18. Arany egyszarvu gyógyszerházban. Budapest: Török József gyógyszerházban Király-utca 12. sz. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert híres hajdusági bajuszpedró, melytől a legrovidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető, 3 doboz 1 korona 50 fillér.

**Fontos sertéstenyésztőknek és
hizlalóknak!** Sertéseinknek egyesegegyedül csak a

A körösi

egyetemes sertésport a legregibb sertéstáppor, mely az összes államok gazdaságaiban kitünő eredményeket ért el.

A körösi egyetemes sertésporttal kevés költség mellett tekintélyes haszon érhető el.

Számos köszönő irat bizonyítja e szer megbízhatóságát.

1 csomag ára 60 fillér.

Három csomagnál kevesebb nem küldetik postán. 10 csomag 5 korona 60 fillérért bármely postaállomásra küldetik. — Nem tévesztendő össze más értéktelen szerekkel.

Főraktár: Gyógyszertár a „Szent háromsághoz“ A. MARGULIT Alapítvány 1871-ben Körös, (Horvátország.) Alapítvány 1871-ben. a hova minden rendelés és pénzküldemény intézendő.

Ne hiányozzon egy háztartásban sem a József-táp-thea!

Orvosi szaktekintélyek ajánlják az
I-ső számú József-táp-theát

köhögés, elnyálkásodás, fuladás, asztma, nehéz lélekzés, mellfájás, mindennemű tüdőbajok ellen.

Egy doboz ára **25 krajczár.**

Továbbá étvágytalanság, nehéz emésztés, nehéz székelés, székrekedés, aranyér, gutaütés-szerű bántalmaknál, szédülés, főfájás, sárgaság, és bőrszeny-bőrkiütés ellen. Erő, üdeség és szépség fentartására és mint nélkülözhetetlen vértisztító orvosi szaktekintélyek ajánlják a

II-ik számú József-táp-theát

Egy doboz ára **25 krajczár.**

Magas rendelet alapján árusítható.

Kapható: Budapesten Török József gyógyszerházában VI., Király-utca, Neruda Nándor drogueriájában IV., Kossuth Lajos-utca, stb.

Schicht-Szappan

„SZARVAS“

vagy

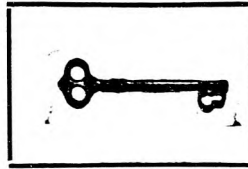
„K U L C S“

J E G Y G Y E L.

legjobb, legkiadósabb és ennél fogva legolcsóbb és szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a !!!
!!! „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Első délmagyarországi
oltárépítő, szobrász és aranyozó műintézet
 Temesvár Józsefváros, Bonnáz-utca (a várkő mellett)

Kitüntette a kereskedelmi miniszter által nagy díszoklevéllel és aranyéremmel.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét műtermemre, melyben készítik oltárokat, szószéket, keresztutakat, szentsírt és teljes templomi berendezéseket igen jutányos árban. Különösen ajánlom dombormű stánczolás képemet, melyek raktáron készletben vannak. Kőszlop fülkékben erős kőmasszából polichrom festéssel 85-62 cm méretű egyenként 80 korona, kisebb képekkel együtt 75-60 cm. polichrom festéssel művésziessé kidolgozva egyenként 50 korona. Ezenkívül ajánlom dusan berendezett raktáromat, a melyben Jézus és Mária szíve, Szent Antal, István, Imre, László, Erzsébet, Vendel, Ágnes, Borbála, Katalin és a milyen szentet csak kívánnak nálam mind kapható igen jutányos árban.

Bármilyen szent szobor fából faragva és polichromirozva:					
Cm.	100	110	120	140	180
Kor.	100	120	140	180	280

Kőmasszából polichromirozva:					
Cm.	100	110	120	140	180
Kor.	72	100	110	120	145

Pontos kiszolgálásért kezeskedik az intézet jó hírneve.

NAGY NEP. JÁNOS
 oltárépítő, szobrász és aranyozó
 Temesvár Józsefváros, Bonnáz-u. 6. sz., saját ház.

Sz. Antal tiszteletére

kiadóhivatalunkban kaphatók:

alkalmas ajándéktárgyak.

Szent Antal Toulouban és a szegények kenyere.

Epületes érdekes olvasókönyv. Irta Buday Aladár. Hat szép képpel, vászonkötésben, aranyozással. Ára 2 korona.

Nyoloz zsoltár.

Páduai Szent Antalhoz és könyörgések, képpel. Ára 10 fillér.

Szent Antal képe a kiseddél.

Finom kőrajz. Fliesz Rezsőtől. 50x66 cm. Ára 1 korona 60 fillér.

Páduai Szent Antal kis rózsafüzére

vagyis 13 könyörgés a segítség kieszközlésére. Csinos kis füzetke, képpel. Ára 10 fillér.

„Páduai Szt. Antal cseppek” Oly összetételű szer, mely páratlan hatású.

VILÁGCSDA!

Gyomorbajosok, kik állandóan gyomorkatharusban szenvednek, gyomorgésük van, felbőgnek, továbbá szekrekedes, hányásinger, hascsikarás, verhas, belnyálkásodás, gyomortól eredő fejfajás kinozza, pár csepp bevétele után jobban lesz s állandó használat mellett belőle teljesen kigyógyul. Gyógyít még máj- és lép-daganatot, köhögést, szívbajt, aranyeret, nehéz lelegzést s mindenféle női bajokat. — 1 üvege 50 fillér. 5 korona előleges beküldése ellenben 12 üveget bérmentve küld az egyedüli készítő: **Czettler Gyula** gyógyszer-tára Budapest-Budafok 8.

Olesó órák. arany- és ezüstművek 3 évi prób. jótállással

*** Eredeti gyári árak. ***
 Oraraktár: **MAX BÖHNEL órák** BECS IV. Margarethenstr. 38.

A nagy óragyárhoz

Alapítva 1840. Legnagyobb kitüntetések Grand Prix és nagy aranyérem Páris 1904. Valódi acél és nikkelt remontoir óra „Roskopf rendszer” frt 1.50 „Strapa-Roskopf” plombával frt 2.— „Vasutas Roskopf” frt 3.50 Lapos gavallér óra „Bonheur” frt 3.— Goldin-remontoir (duplafedél) 2.90 Tula-remontoir (duplafedél) 3.80. Valódi ezüst Roskopf frt 3.— Ugyanaz duplafedéllel frt 4.— 14 karátos arany frt 7.50. Valódi ezüst pánczelláncz 90 kr. aranyból frt 10.— 14 karátos aranygyűrű frt 1.80. Ingaóra harangütéssel frt 5.— Ingaóra zenével frt 6.— Bresztő óra frt 1.— Meg nem felelőt kicserélünk vagy a pénzt visszaadjuk. Kérje Ön magyar árjegyzékünket 1000 ábrával ingyen és bérmentve.

Hirdetések legjobb eredményekkel vannak a „MAGYAR NEPLAP”-ban.

A milliókra menő fizetésektelenségek

arra kényszerítették a posztgyárosokat, hogy felhalmozott áruikat, míntsem azokat bizonytalan fizetőknek hitelezék, inkább tetemes engedménnyel, készpénzfizetés ellenében a közönség rendelkezésére boeassák. Ezen akció keresztyüvitelére az

„ORSZÁGOS POSZTÓ-KIVITELI ÁRUHÁZ” BUDAPEST, ROTTENBILLER-UTCA 5. vállalkozott.

Vidékre szétküld utánvétellel egy férföltönyre 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna posztót vagy kamgarnt

csak 5 frtért.

Ajánljuk, hogy rengeljen, mert a készlet előreláthatólag nem tart sokáig. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küld.

URÁNIA KÖNYVNYOMDA BUDAPESTEN, VIII., Mária-utca II.

A legnagyobb gonddal és izléssel készít minden esz szakmába vágó munkát.

A világ legnagyobb és legelső kaszagyára !!

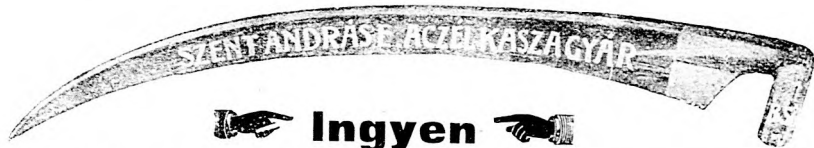
mely a bécsi, gráci és a trieszti kiállításokon kitüntetve lett és díszoklevelet nyert,

a „Szent András” ezüst-acél kasza-gyár

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Szent András kaszát tud előmutatni.
 200 koronát fizet annak, a ki 100 közül 5 rosszat tud előmutatni ezen kaszák közül.

Védjegy.

Ingyen

küld kívánatra bárkinek képes főárjegyzeket a világhírű kitüntetett Szent András kaszáról, csak kérjen egy levelezőlapot, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője, ahova a megrendelések is intézendők.

BERGL SIMON ur, Szill (Somogy megye) 86. sz.

Az egyedüli kasza a világon, a mely tulajdonosát várakozáson felül kielegíti, a „Szent András” ezüst-acél kasza. Ezen kasza olyan közkedveltségnek örvend és olyan tolongás van a tömeges megrendelésekkel, hogy június hóbán alig lehet meggyőzni a szállítást, tehát kérem már most a megrendelést beküldeni, ha utóbbi szállításra is. Különösen azért felel meg a tisztelt gazdaközönségnek, mert erős ormány-nyaka és igen vékony pengéje és finom merev, feszes táblája van és nem is kell kovács kézre adni, mert már minden kaszas ember kezéhez van igazítva és pedig kikalapálva és kipróbálva lesz átadva, így ennél nem történhetik meg, hogy a kalapálás által a kaszát elrontja. A Szent András kaszával egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyszeri köszörről 250-300 lépésig lehet könnyen a legsűrűbb fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt díjmentesen egy új kaszáért kicserélem, de tapasztalatból tudjuk, hogy ezer közül sincs egy rossz.

A Szent András kasza árai: 65 70 75 80 85 90 95 100 cm. hosszu. 90 95 100 105 110 120 125 130 krajczár.

5 darab rendelésnél a postaköltséget én fizetem. 10 darab rendelésnél is a postaköltséget én fizetem és egy darab kaszát ingyen küldök raadásul. Amergaui kaszák, a legmegfelelőbb ezen kaszákhoz, 20 kr. darabja. Verseny-kalapáló készülek ezüst-acézból párban 85 kr. Gyűjtőknek kedvezmény.

A legfontosabb újdonság! feltaláltott, legényelmesebb minden kaszas embernek a kaszatartó, melynek ára kulcsal együtt darabonként 15 kr.

A Szent András valódi gyémántacél-borotva nálam kapható 5 évi jótállás mellett, 1 frt 30 kr. darabja értékes borotvatartóval együtt.

Ha ön bőrvizketegségben,

hämorrhoidás végbélfájdalmakban, sömörös excemában v. aranyérben szenved, csak

Erényi-Ichthyol-Salicylt

rendeljen. Ez egy biztos hatású, fájdalomcsillapító, erősen szárító, kellemesen hűsítő szer, mely orvosi nyilatkozatok szerint a legmakacsabb bajokat is megszünteti s a mellett mindenki bátran lefekvés előtt használhatja. Bármilyen vizketegséget és sömörös bőrbajt, a test bármely részén — arczon, fejen, kezeken, lábakon is — gyógyít.

Használható: Az arcon, kezeken, lábakon, végbél és lábközötti vizkető fájdalmaknál, melyek surlódás vagy melegség által képződnek, ledörzsölődnek és kisebesednek. Egyedüli szer: kipállás, bőrhámítás, bőrrepedezés ötvár és fagyási vizketeg ellen. Teljesen ártalmatlan, orvosilag rendelt, erősen szárító, desinficiáló, fájdalomcsillapító. A hämorrhoidás végbéltüzességet lehüti, fájdalmát megszünteti, a végbéldaganatot lelohasztja és visszafejlődését gyorsítja.

Egy adag ára 3 korona utasítással.

Fulladásban, asztmában, nehéz légzésben, köhögésben és hurutos bántalmakban szenvedők teljesen megszabadulhatnak bajuktól a legújabbban kipróbált „Diana Asztma-thea” használatát után. — Postai utánvétellel 2 dobozban szállítható utasítással 3 koronáért. Hatás biztos.

Erényi Béla Diana-gyógyszertára

BUDAPEST, Károly-körut. 5. szám.

Diszkrét szállítás forduló postával utánvétellel.

KRISTÁLY

természetes hydrocarbonátos ásványvízforrás, mely szénssavval telítetik. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést a Szt. Lukácsfürdő Kút-vállalatától Bndán.
St. Louis 1904: Grand Prix.

KRISTÁLY

A huszadik század csodája

a Hübner Pádúai Szt Antal balzsamának gyógyereje.

A következő betegségekben egy szenvedő se mulassza el e kitűnő gyógyszer használatát. Mindennemű gyomor-bajok, alhasi bántalmak, női bajok, vese- és májbajok, szívdobogás, nyavalyatörés, fejfájás és hideglelés.

4 korsó elhasználása után a teljes gyógyulás beáll!

A gyógyszer kőkorsókban van, egy korsó ára 1 korona 20 fillér, négy korsó megrendelésnél ingyen esomogolás és postaköltség. Minden korsónál a szigorú használati utasítás mellékelve van.

Egyedül kapható a feltaláló

HÜBNER JÓZSEF gyógyszerésznél
BAJA, JÓKAI-UTCZA.

TÖR. V. VEDVE.

Csak számok bizonyítanak!

Bankházunk szerencsése az egész országban ismeretes. Rövid idő alatt a következő nagyszerű nyeremény-eredményeket mutathatjuk ki, melyből meggyőződést szerezhet arról, hogy mily óriási összeget fizettünk ki rövid idő alatt szerencsés vevőinknek.

	Korona
1 jutalom	605.000
1 jutalom	602.000
1 nyerem.	400.000
4 á	100.000
3 á	90.000
3 á	80.000
3 á	70.000
4 á	60.000
1 á	50.000
2 á	40.000
8 á	30.000
2 á	25.000
5 á	20.000
9 á	15.000
30 á	10.000
63 á	5.000

és még sok ezer

2000, 1000, 500 koronás stb. nyereményt, összesen több mint

19 millió koronát.

Hivatkozással fenti szerencse-eredményekre, kerjük szíves megrendelését az új 16. sorsjáték I. osztályú sorsjegyeire minél előbb nálunk eszközölni.

Huzás már május hó 25. és 26-án.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

1 ₁ sorsjegy	1 ₂ sorsjegy	1 ₄ sorsjegy	1 ₈ sorsjegy
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Török A. és Társa

bankháza Budapesten.

Központ: Teréz-körut 46 c.

Legnagyobb osztálysorsjáték - üzlet.

Fiókok: V. Váci-körut 4. sz., Múzeum-körut II. sz., Erzsébet-körut 54. Sürgönyeim: Törökek.